

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN**
Föredraganden
Annelie Gustafson

DOM
2018-10-23
Meddelad i Falun

Mål nr
4138-18

SÖKANDE

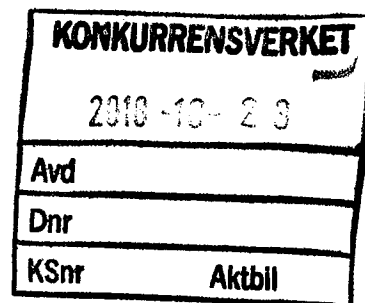
Phoniro Systems AB, 556636-2538
Rörkullsvägen 4
302 41 Halmstad

MOTPART

Laholms kommun
Stadshuset
312 80 Laholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Phoniro Systems AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 234244

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 45 S-791 21 Falun	Kullen 4	023-383 00 00 E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se	023-383 00 80	måndag–fredag 08:00–12:00 13:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Laholms kommun genomför en upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) avseende fjärrtillsyn med kamera (dnr SON 2017-148) enligt reglerna för förenklat förfarande. Tilldelningsbeslut fattades den 11 september 2018 varvid annan anbudsgivare än Phoniro Systems AB (Phoniro) antog som vinnande leverantör. Av tilldelningsbeslutet framgår att Phoniros anbud inte ansåg uppfylla kraven på att leverera en helhetslösning.

Phoniro ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att Phoniros referens ska anses uppfylla kvalificeringskrav 4.1.4 vad gäller innebörden av ”motsvarande uppdrag”. I andra hand yrkas att upphandlingen ska göras om eftersom aktuellt kvalificeringskrav är otydligt avseende formuleringen ”motsvarande uppdrag” och oproportionerligt sett till Laholms kommuns tolkning av innebörden. Phoniro anför i huvudsak följande. Det är oproportionerligt att förkasta bolagets anbud på grund av att referensuppdraget inte innehåller utförandet av tillsyner. Detta särskilt mot bakgrund av att andra upphandlande myndigheter har ansett att referenser, vilka inte heller innehåller utförande av tillsyner, styrker Phoniros tekniska och yrkesmässiga kapacitet att leverera efterfrågad helhetstjänst. Sedan några månader tillbaka har Phoniro dessutom levererat den i upphandlingen efterfrågade helhetstjänsten till två landsting där kraven var liktydiga med kommunens formulering av motsvarande uppdrag. Det går inte av formuleringen av kravet i aktuell upphandling att utläsa att kommunen efterfrågar en referens som till innehåll och omfattning särskiljer sig från dessa upphandlande myndigheters efterfrågade bevis på teknisk och yrkesmässig kapacitet. Av kravet går det inte på ett tillräckligt tydligt sätt att utläsa vad kommunen kommer att bedöma som motsvarande uppdrag. Denna brist innebär att kommunen har ett alltför stort utrymme för skönsmässig bedömning av anbudsgivarnas tekniska och yrkesmässiga kapacitet vilket står i strid med transparensprincipen och likabehandlingsprincipen.

Genom att kommunen i kravet har uppgett att de förbehåller sig rätten att bedöma vad som anses utgöra motvarande uppdrag har kommunen givit sig rätten att göra en skönsmässig bedömning. Detta leder till att det är omöjligt för en normalt omsorgsfull anbudsgivare att lämna ett kravuppfyllande anbud. Phoniros anbud hade lägst anbudssumma och hade tilldelats kontrakt i upphandlingen om anbudet inte hade förkastats. Dessa brister innebär att Phoniro lidit eller riskerar att lida skada.

Laholms kommun bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Kommunen upphandlar en helhetslösning av fjärrtillsyn via kamera nattetid för att kunna erbjuda brukare i ordinärt boende ett alternativ till den tillsyn som annars utförs genom personliga besök i hemmet på natten. Den begärda helhetslösningen består av leverans av hårdvara, kommunikation inklusive mobilabonnemang samt tillsyn via auktoriserad larmcentral. I punkten 4.1.4 i förfrågningsunderlaget kräver kommunen att anbudsgivare under de senaste tre åren ska ha genomfört minst ett motsvarande uppdrag. Med motsvarande uppdrag avses att anbudsgivaren har levererat den av kommunen efterfrågade helhetslösningen. I förfrågningsunderlaget lämnas tydlig information om det uppdrag som upphandlas för att anbudsgivarna ska kunna bilda sig en god uppfattning av vad som efterfrågas i detta hänseende. Under punkten 3.3.6 att framgår att anbudsgivaren ska kunna erbjuda digital tillsyn via auktoriserad larmcentral. Även om det inte närmare beskrivs i förfrågningsunderlaget vad som avses med motsvarande uppdrag får kravet mot bakgrund av den beskrivning av tjänsten som finns i förfrågningsunderlaget del 3 ändå anses vara tillräckligt tydligt för att det för rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer ska framgå att kommunen efterfrågar en helhetslösning inklusive tillsyn. Vid kontakt med Phoniros lämnade referens framkom att den beställaren själv utförde tillsynen. Phoniro levererade därmed inte den helhetslösning till den beställaren som kommunen efterfrågar och referensen som Phoniro lämnat i sitt anbud utgör inte motsvarande uppdrag i den mening som avses med det obligato-

riska kravet i punkten 4.1.4. Att andra aktörer har accepterat de referenser som Phoniro har lämnat saknar relevans då kommunen har gjort en självständig bedömning av lämnat referensuppdrag.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för rättens prövning

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Phoniro anfört är visat att Laholms kommun brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta har medfört att Phoniro lidit eller kan komma att lida skada (se 20 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (se 4 kap. 1 § LOU).

Upphandlingsdokumenten

I förfrågningsunderlaget punkt 4.1.4 framgår bl.a. följande.

4.1.4 Teknisk och yrkesmässig kapacitet - referenser

Anbudsgivare ska under de 3 senaste åren ha genomfört minst 1 motsvarande uppdrag. Detta dokumenteras genom uppgifter nedan.

Kommunen förbehåller sig rätten att bedöma vad som anses utgöra motsvarande uppdrag.

Kommunen förbehåller sig vidare rätten att använda s.k. egenreferens (dvs. tidigare erfarenhet av anbudsgivaren). Denna referens kommer att behandlas lika externa referenser.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det är den upphandlande myndigheten som bestämmer vad den önskar upphandla och vilka krav som ställs utifrån de behov som föremålet för upphandlingen ska tillgodose. Vad för krav som ställs och referensobjekt som accepteras i andra liknande upphandlingar har således ingen betydelse i den nu aktuella upphandlingen.

Laholms kommun har uppställt krav på teknisk och yrkesmässig kapacitet genom att efterfråga ett referensobjekt där anbudsgivaren har genomfört ett

motsvarande uppdrag. Enligt förvaltningsrättens mening måste bedömningen av vad som avses med motsvarande uppdrag utgå från förfrågningsunderlaget i övrigt. Det är ett obligatoriskt krav och potentiella leverantörer ska då kunna utgå från att kravet är så viktigt att den som inte uppfyller kravet avstår från att lämna anbud. Mot bakgrund av den tydliga beskrivning av vad Laholms kommun avser upphandla anser förvaltningsrätten att det inte kan råda några tvivel om att det som efterfrågas av anbudsgivarna i punkt 4.1.4 är erfarenhet genom ett tidigare uppdrag som motsvarar det som nu upphandlas. Av förfrågningsunderlaget i den aktuella upphandlingen framgår tydligt att anbudsgivaren ska genomföra tillsyn via auktoriserad larmcentral. Den lämnade referensen måste därför enligt förvaltningsrättens mening även inkludera denna uppgift. Av utredningen i målet framgår att Phoniro har lämnat en referens där beställaren själv har utfört den tillsyn som efterfrågas i aktuell upphandling. Då Phoniro inte har lämnat ett referensobjekt som motsvarar det som efterfrågas i aktuell upphandling uppfyller de inte de obligatoriska kraven i förfrågningsunderlaget. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att Laholms kommun haft fog att förkasta Phoniros anbud. Kravet är i sig inte oproportionerligt eller otydligt. Vad Phoniro anfört ändrar inte den bedömningen.

Förvaltningsrätten gör sammanfattningsvis bedömningen att Phoniro inte har framfört omständigheter som visar att Laholms kommun har förfarit i strid med förfrågningsunderlaget, någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU när de har förkastat Phoniros anbud. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därmed inte. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05).

Lennart Andersson
rådman

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Hur räknar vi ut tiden?

Sista dagen för överklagande är exakt 3 veckor från den veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen för överklagande är en helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.

